

סינים ראשונים בארץ ישראל:

ברנד היילפרן - פטרונם של היהודים חסידי ישוע בארץ ישראל העותמאנית

גרשון נראל

ברנד היילפרן (Bernard Jacobus)

נולד ב-21 במאי 1846 (Paschges Heilpern) בבגדד שבסרביה. מוצא משפחתו מוויקסבורג שבשטח האימפריה האוסטרית, ואביו התגורר שנים מספר בארה"ב. ברנד הגיע לירושלים בשנת 1864, ושם התוודע לבשורת ישוע באמצעות הבישוף האנגליקני ברקלי (Barclay). בגיל 19 הוא נטבל ב"כנסיית המשיח" בירושלים (ב-15 באוקטובר 1865), על ידי היהודי המשיחי פרנקל (E.B. Frankel), שכן הבישוף ברקלי היה באותה עת באנגליה. פרנקל היה מיסיונר, שפעל בירושלים מטעם "החברה הלונדונית להפצת הבשורה בקרב היהודים" (L.J.S.), עד שנשלח לדמשק בשנת 1869. כנהוג בכנסיות פרוטסטנטיות, היילפרן עבר את טקס הקבלה לכנסייה (Confirmation) בהנחיית יורשו של ברקלי, הבישוף גובאט (21 בינואר 1866). באותה תקופה עבד היילפרן כשומר ב"בית המלאכה" (House of Industry), שהיה בהנהלת המיסיון הלונדוני.

זמן קצר לאחר טבילתו הגיע היילפרן לאי

הכיתוב בחלקו העליון של ניר המכתבים האישי של ברנד היילפרן

מלטה, מקום כהונתו של גובאט לפני הגיעו לירושלים, כדי ללמוד בבית הספר של "החברה הלונדונית". עם תום לימודיו הוא חזר לארץ, ועסק בהצלחה רבה בצורפות. בשנת 1868 הופיע שמו ברשימת מקבלי החסות של הקונסוליה האמריקנית בירושלים, ולפני כן היה ברשימת מקבלי החסות של הקונסול הפרוסי בעיר.

במשך 28 שנה רצופות, עד יולי 1903, שימש היילפרן כנציג חברת הנסיעות הלונדונית "תומס קוק ובנו" (Thos. Cook & Son) במזרח הקרוב. למעשה, הוא עבד עם שלושה דורות של משפחת קוק. תוארו המלא היה "המנהל הכללי עבור פלשתינה, סוריה והמדבר". בתוקף תפקידו זה היה היילפרן ממונה על ארגון הביקור הממלכתי

של קיסר גרמניה ומלך פרוסיה וילהלם השני, ושל אשתו הקיסרית אוגוסטה ויקטוריה בארץ הקודש בסתיו של שנת 1898.

בגיל 57 פרש היילפרן מחברת "תומס קוק ובנו" עקב בריאותו הלקויה, אך המשיך בעיסוקיו הפילנתרופיים כפטרון של "אגודת היהודים מאמיני ישוע" בירושלים. "מלבדי", כך כתב באחת מאיגרותיו, "אין עוד עברי נוצרי (Hebrew Christian) בירושלים שהוא בעל אמצעים עצמאיים". במסגרת תפקידו כפטרון האגודה הוא ניסה להפעיל את קשריו הרבים כדי לגייס תרומות לבניית בתים להשכרה לנוקקים הרבים בקהילה. לשם כך הוא שלח לחו"ל מכתבים בכתב ידו, וכן המלצות מאת הקונסולים של בריטניה וארה"ב בירושלים, שתמכו בתוכניתו לייסד מושבה של היהודים המאמינים בישוע מחוץ לחומות העיר.

היילפרן נפטר בגיל 63, ונקבר ב-13 בדצמבר 1909, בבית הקברות הפרוטסטנטי שעל הר ציון. □

© 2002. כל הזכויות שמורות לגרשון נראל. אין להעתיק מאמר זה או חלקים ממנו ללא רשות בכתב מהמחבר.

Hebrew-Christian Association.

Jerusalem.

The above Association has for a very long time felt the necessity, of doing something, by which its Members may be permanently benefitted, the Brethren more closely united, and a standing obtained amongst the other Communities in this city.

At a Meeting held Feb 13 1904, various plans were discussed, and the following was unanimously decided to be the most likely to ensure these results; viz:-

To buy a piece of land, somewhere outside the city, and to build a dozen houses on it. These would be let to the poorest families of the Association at a low rent, which would go towards paying the taxes, and keeping the houses in repair.

The question of House-rent is always a very serious matter to the poor; but, by thus forming a Hebrew-Christian colony, our poorer brethren would be relieved of much anxiety, live in better houses, in a healthier locality, and pay a much lower rent.

This, however, will entail a considerable outlay, -at least £4000, and as hardly any of the members are in a position to help materially towards raising this sum, we therefore appeal to all kindhearted friends, as well as to our Hebrew-Christian brethren, to help us to carry out this plan.

May it be to the glory of our Heavenly Master, and for the benefit of our needy brethren!

קריאה של היילפרן למגבית עבור הנזקקים בקהילת היהודים חסידי ישוע בירושלים, 1904